

KECSKEMÉTI CORVIN MÁTYÁS ÁLTALÁNOS ISKOLA
KERTVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA

A mi világunk 3.

Környezetismeret

AP-030912

Tanmenetjavaslat

2018-19-es tanév

Készítette: Dr. Mester Miklósné

2018.szeptember 1.

Somodi Sándorné

Tananyagok:

A mi világunk tankönyv

AP-030912

A mi világunk munkafüzet

AP- 030914

Füzet

Nevelési- fejlesztési célok:

- A rendszerben való gondolkodás fejlesztése: a rész-egész kapcsolat értelmezése hazánk földrajzi helyzetén belül.
- A helyi és nemzeti azonosságtudat megalapozása, alakítása.
- A lakókörnyezettel és hazánkkal kapcsolatos pozitívattitűd megalapozása.
- A közlekedéssel kapcsolatos tudás bővítése.
- A térbeli tájékozódás fejlesztése, a térképhasználat előkészítése.
- Az ember megismerése és egészsége szempontjából az emberi magatartásformák megfigyelése, hasonlóságok és különbségek keresése az állati kommunikációval.
- A kapcsolatok és a közösség jelentőségének felismertetése az ember életében.
- Egy természetes életközösség bemutatása

Megjegyzés: Iskolánkban a helyi tanterv alapján heti 2 óra a környezetismeret óraszám, ezért a tanmenetet kiegészítettem.

Az adott órán fejleszteni szánt kompetenciaterületet zölddel, a 10%-os szabadon választható órákat kék színnel jelöltem.

Éves óraszám: 72 óra

Heti óraszám: 2 óra

Száma	Témák	Új ismeretek feldolgozása	Kiegészítő anyag, ismétlés, gyakorlás, összefoglalás	Összes óraszám
1.	A tudás forrásai		2	2
2.	A mező életközössége	8	1	9
	A mi kenyérünk + 3	2	2	2+2
3.	Tájékozódás a tágabb térben	10	1	11
4.	Egészség és betegség	4	1	5
5.	A vizek, vízpartok életközössége	21	1	20+2
6..	Megtart, ha megtartod	8	1	8+1
7.	Tanév végi ismétlés, rendszerezés		2	2
8.	Mérések		5	5
9.	ÖKO projekt	1	1	2
10.	Összes óraszám	54	18	72

Óra	Téma, tananyag	Ajánlott tevékenységformák, módszertani javaslatok	Kompetenciák (készségek,képességek) fejlesztése	Javasolt taneszközök, szemléltetés	Megjegyzés
1.	A tudás forrásai	Ismerkedés a harmadik osztályos tankönyvvvel, munkafüzettel, digitális tananyaggal	A hatékony, önálló tanulás, információkeresés, különféle közlési helyzetek felismerésének segítése A már ismert életközösségek jellemzőinek ismertetése szóbeli szövegalkotás segítségével, az ismert tantárgyi szókincs használatával	„A mi világunk” tankönyv és munkafüzet a 3. évfolyam számára	
2.	Milyen élőhelyeket ismerünk?	Az előző osztályokban megismert élőhelyek felelevenítése a tankönyv segítségével		Interaktív tananyag Az 1-2. osztályban használt tablók, szemléltető anyagok	
	A MEZŐ ÉLETKÖZÖSSÉGE				

3.	A mezőn	A régi és a mai mezei munka megismerése a tanulmányi sétán látottak és a tankönyv segítségével Az értékőrző gazdálkodás jelentőségének megértetése a témakör feldolgozása során (kézikönyv!)	Természettudományos kompetencia fejlesztése Az élőhelyek és élőlények közötti összefüggések megértetése Élőhely és élőlény kölcsönhatása Szociális kompetencia fejl.: a mezei munka szépségei és nehézségei	Tk.: 8. -9. o.	
4.	Növények a mezőn a réten, a legelőn		Természettudományos kompetencia fejlesztése Az élőhelyek és élőlények közötti összefüggések megértetése	Tk.10.o.	
5.	Gyomnövények- Gyógynövények	A második osztályban tanult ismeretek felelevenítése az erdő témakör során megismert gyógynövényekről Néhány gyom és gyógynövény felismerése a tankönyv alapján A gyomirtás és a gyomlálás közötti különbség	A környezettudatos magatartás fejlesztése Környezetbarát gyomirtási módok a kertben és a szántóföldön A gyomnövények, a növényevő állatok és a rovarok egymásrautaltsága Vita: Milyen szerepe van a gyógynövényeknek napjainkban? Hatékony önálló tanulás	Tk.:16-17.o.	

6.	A mező rovarvilága	Versek, mesék a rovarokról A rovarok általános jellemzőinek összegyűjtése, testtájaik felsorolása Saját tapasztalatok, információk elmondása (a mezei tücsök, a zöld lomboszöcske és a kis róka lepke jellemzői) Egy választott rovar rajzolása	A mező növényvilága, és az itt élő, táplálkozó rovarok életmódja közötti összefüggések A rovarok szerepe a természetben (más állatok táplálékai, növények beporzása, az ember segítő társai)	Tk.:18-19.o.	
7.	Madarak a mezőn	Madarak a művészetekben (versek, mesék, rajzok, szobrok, origami, népdalok) A madarak általános jellemzőinek összegyűjtése A seregély és a mezei pacsirta jellemzői a tankönyv alapján Beszélgetés, video bemutatása a madárvédelemről Zenehallgatás,	Természettudományos kompetencia fejlesztése: A madarak szerepe a természetben, életünkben Mit kell tennünk a védelmük érdekében? Szóbeli szövegalkotás, nyelvi képesség fejlesztése A talajon fészkelő madarak és az életmódjuk közötti összefüggések megfigyelése	Tk.:20-21.	

		madárhangok			
8.	A mezőn élő emlősállatok	Előzetes felkészülés alapján versek, dalok, szólások a kutyáról, a macskáról, a nyúlról Összekevert szókérték csoportosítása: Melyik tulajdonság jellemző az emlősökre, melyik a madarakra? A mezei nyúl és a mezei pocok jellemzőinek megismerése a tankönyv alapján	Az ember tájálakító tevékenysége és az állatok élettere közötti összefüggések feltárása Összefüggések keresése az állatok testfelépítése és táplálkozása között Hatékony önálló tanulás	Tk.:22-23.o.	
9.-10	Összefoglalás A mező életközössége	Játékos feladatok: növények és állatok felismerése képek alapján, barkochba: Melyik növényre, állatra gondoltam? Puzzle: növények, állatok képének összerakása megtervezett időn belül	A mezőn élő növények és állatok jellemzése a tankönyvben megadott szempontsor alapján Értéktörző, környezetbarát gazdálkodás a mezőn az élőlények védelme érdekében Hatékony önálló tanulás	Tk.:24.o.	

11.	<u>Témazáró dolgozat:</u> A mező életközössége				
12.	A kenyérsütés története (olvasmány)	A szöveg olvasása, lépek elemzése A vetéstől a kenyérsütésig – munkafázisok összegyűjtése A kenyérsütés fázisainak kiemelése az olvasmányból Kovács készítés a tankönyv segítségével	A kenyérgabona félék (búza, árpa, rozs, kukorica) sokoldalú felhasználhatóságának felismerése	Tk.: 12-13.o.	
13.	Mindennapi kenyérünk	A kenyérrel kapcsolatos régi hiedelmek olvasása, értelmezése Hagyományok, szokások megbeszélése A mai kenyérsütés módjának, folyamatának összegyűjtése a tankönyv szövegéből	A hagyományörzés fontossága, lehetőségei A megfelelő kenyér fogyasztása és az egészséges életmód összefüggései Szociális és állampolgári kompetencia	Tk.: 14-15. o. Interaktív tananyag	

14-15.	A mi kenyérünk projekt	Mesék, versek, képzőművészeti alkotások Kenyérsütés	Szociális és állampolgári kompetencia Differenciált feladatok		Látogatás egy pékségben
	TÁJÉKOZÓDÁS A TÁGABB TÉRBEN				
16.	Hogyan tájékozódunk a környezetünk-ben?	Beszélgetés: Hogyan tájékozódtak régen az emberek? Az iránytű szerkezetének tanulmányozása csoportosan, részeinek megnevezése A világtájak megnevezése, a vers memorizálása Tájékozódás az iskola környékén iránytű segítségével	Digitális kompetencia fejlesztése Mi történik, ha nem működik a GPS? A tájékozódás elsajátításának szükségessége a természeti jelenségek, a világtájak és az iránytű segítségével Irányok meghatározása természeti jelenségek és iránytű segítségével Differenciált feladatok	Tk.:26-27.	

17.	Felszínformák	Előzetes feladat: képek gyűjtése különböző felszínformákról Az utazások, kirándulások alkalmával gyűjtött személyes beszámolók Videofilm megtekintése (hegység, dombság, síkság, állóvizek, folyóvizek) Felszínformák megformálása terepasztalon, táblácskák kitűzése (felszínforma neve, színe) A felszínformák magasságának megbeszélése (magassági számok kitűzése a terepasztalra a megfelelő helyre) Játék: Legyünk felszínformák (kézikönyv	Elemi tájékozódás Magyarország domborzati térképén. Síkságok, dombságok, hegységek, folyóvizek, állóvizek keresése színek alapján Esztétikai művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése A megszerzett tudás alkalmazása Hatékony önálló tanulás	Tk.:28. Interaktív tananyag	
-----	---------------	--	---	---	--

18.	Folyóvizek, állóvizek	Folyóvizek (jobb és bal part meghatá Élmények, tapasztalatok elmondása az álló- és folyóvizekkel kapcsolatosan Az interaktív tananyag szemléltető filmjének megtekintése.	Differenciált feladatok		
19.	Milyen hatással van az időjárás a környezetünk-re?	Az időjárás elemeinek felelevenítése Beszélgetés, videofilm az időjárás felszínformáló szerepéről (víz, szél, fagy, erős napsütés) A tankönyv képeinek elemzése, válaszadás kérdésekre: Mi az időjárás karmestere? Hogyan melegszik fel a levegő? Mi a szél? Játék: kis meteorológus Példák szélsőséges időjárási helyzetekre	Az időjárás elemei közötti összefüggések Az időjárás hatása az élőlények életére Hogyan védekeznek a növények, az állatok, az emberek? Tudunk- e mindig védekezni? Időjárás-jelentések pontos megfogalmazása a kapott adatok és az évszak alapján Digitális kompetencia fejlesztése	Tk.: 32-33.	

20.	A víz körforgása	A víz körforgásának útja Zelk Zoltán: „Páracska” c. meséje, a tankönyv ábrája, vagy animáció segítségével A víz körforgásának modellezése a tankönyv alapján Mi az ásványvíz, hévíz, gyógyvíz?	A környezetszennyezés és a Föld víztartalékai közötti összefüggések megláttatása Differenciált feladatok	Tk.:34.	
21.	A csapadék formái	Tapasztalatok, élmények elmondása a különböző csapadékformákkal kapcsolatosan (nyári zápor, téli hóesés, séta a harmatos fűben, stb.	Természettudományos kompet.: a hőmérséklet és a csapadékformák közötti összefüggések – Szociális, életviteli kompet.: az évszakok időjárása és a csapadékfajták hatása életünkre	Tk.:36.37.o. Varázslatos világ interaktív tananyag	

22.	Földünk, hazánk, lakóhelyünk	Hazánk elhelyezkedése a földgömbön, tájékozódás a domborzati térképen Nemzeti jelképeink bemutatás ismerkedés Magyarország megyéinek térképével Településfajták: város, falu, tanya, főváros, megyeszékhely	Hazánk elhelyezkedése a földgömbön, tájékozódás a domborzati térképen Nemzeti jelképeink bemutatás ismerkedés Magyarország megyéinek térképével Településfajták: város, falu, tanya, főváros, megyeszékhely Szociális és állampolgári kompet.	Tk.: 38.39.	
23.	Ahol élek	Ismerkedés Magyarország megyéinek térképével Településfajták: város, falu, tanya, főváros, megyeszékhely	Hazánk elhelyezkedése a földgömbön, tájékozódás a domborzati térképen Nemzeti jelképeink bemutatás ismerkedés Magyarország megyéinek térképével Településfajták: város, falu, tanya, főváros, megyeszékhely A települések kialakulása és a felszín közötti összefüggések vizsgálata	Tk.:40.	
24.	Lakóhelyem	Beszélgetés: Mit jelent számunkra a lakóhelyünk?			

		Melyek a kulturális és természeti értékei? Hol dolgoznak az emberek? Milyen a közlekedése? Milyen a lakóhelyünk állapota? Milyen változtatásokat szeretnénk? A lakóhely betájolása hazánk közigazgatási térképén (tk. 40. o.) Tabló készítés a gyűjtött képekből			
25.	Lakóhelyem	Csoport munkában célszerű feldolgozni a témát Beszélgetés: Mit jelent számunkra a lakóhelyünk? Melyek a kulturális és természeti értékei? Hol dolgoznak az emberek? Milyen a közlekedése? Milyen a lakóhelyünk állapota? Milyen változtatásokat	Szociális, életviteli, környezeti kompetenciák fejlesztése A cselekvő hazaszeretet fontossága A környezettudatos magatartás fejlesztése A lakóhely vagy egy részének öröm és bánat térképe (szöveges, rajzos) Digitális kompetencia fejlesztése: adatok gyűjtése, elemzése	Tk.:36.37.o. Varázslatos világ interaktív tananyag Tk.: 42-43.o.	

		szeretnénk? A lakóhely betájolása hazánk közigazgatási térképén (tk. 40. o.) Tabló készítés a gyűjtött fotókból, képekből			
26-27.	Összefoglalás, gyakorlás	A témakör összefoglalása a tankönyv és a munkafüzet segítségével Térkép használat	Természettudományos, szociális és életviteli, környezeti, esztétikai – művészeti kompetenciák fejlesztése differentiált feladatadás	Tk.: 44.o.	
28.	Témazáró dolgozat				
	EGÉSZSÉG ÉS BETEGSÉG				

29.	Az egészséges életmód	Az 1-2. osztályban tanultak felelevenítése Az egészséges életmód elemei Az egészség holisztikus megközelítése (elme, test, lélek) Beszélgetés az aktív és passzív pihenésről saját szokások és a család szokásai alapján	A helyes arányok megtalálása a táplálkozásban, mozgásban, pihenésben, következetesség az időbeosztásban A tanult információforrások és a saját tapasztalatok felhasználása az ismeretszerzés során	Tk.46.o.	
30.	Mi okozhat betegséget?	Előzetes feladat: Kérdezd meg a szüleidet, hogy eddig milyen betegségeid voltak? Beszélgetés a betegségek okairól, leggyakoribb tüneteiről, megelőzésükről Szituációs játék: az orvosi és a fogorvosi rendelőben Miért fontos a rendszeres orvosi ellenőrzés?	A testi és lelki betegség közötti összefüggések A rendszeres tisztálkodás és a védőoltások szerepe a betegségek megelőzésében A gyógyítással kapcsolatos régi babonák hiedelmek igazságtartalmá-nak vizsgálata	Tk.: 47-48.. Oltási könyv Könyvek az egészséges életmódról	

31.	Aki más, mint én	Fogalmazzuk meg a tankönyv segítségével: Mit jelent a „fogyatékkal élő”? Szituációs játék: egy pár percre nem látunk, vagy nem hallunk Hogyan segíthetnek a fogyatékkal élőknek a környezetükben élő emberek? Nagy részük segítséggel teljes értékű életet élhet	Empátiakészség fejlesztése A fogyatékkal élő embereknek szükségük van a munkára, a családra, a barátokra	Tk.49.o. Segítő kutya-kerekesszékes vagy látássérült terápiás kutya „Kutyával egy mosolyért” Alapítvány	
32.	Mindenki lehet szép Találkozás önmagaddal	Beszélgetés, vita: Ki a szép? Csak a külsőnk lehet szép? Minden embernek egyforma ízlése van? Régi és mai szépségideálok Műalkotások, fotók bemutatása, elemzése Mindenben követnünk kell a divatot? Divat régen és ma (képek, fotók alapján)	Az öröklés és a külső – belső tulajdonságaink összefüggése Önmegfigyelés, önkritika fejlesztése	Tk.: 50-52.o.	

		Az önismeret, az önbizalom továbbfejlesztése a tankönyvben található játékos feladatok alapján			
33.	Összefoglalás	A témakör összefoglalása a tankönyv, a munkafüzet, a gyűjtött anyagok és az interaktív tananyag segítségével	Személyes, szociális és anyanyelvi kompetencia fejlesztése (szövegértés, kifejezőképesség) Hatékony, önálló tanulás fejlesztése, tudatos egészséges életmódra törekvés a mindennapi életben differentiált feladatadás önismeret, önkritika fejlesztése	Tk.:52.o.	
34.	Témazáró felmérés			Tk.: 53.o.	
35-36.	ÖKO projekt	A puszta világa, ott élő madarak és emlősök	Személyes, szociális és anyanyelvi kompetencia fejlesztése (szövegértés, kifejezőképesség)	Differentiált feladatlapok	Látogatás a Természet Házába

	A VIZEK, VÍZPARTOK ÉLETKÖZÖSSÉGE				
37.-38.	Vízparti fák	A tanulmányi sétán látottak felelevenítése, videofilm megtekintése Beszélgetés: Mit jelentenek a fák az életünkben? A fák jellemző tulajdonságainak felelevenítése	Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése Természettudományos kompetencia fejlesztése A növények és környezetük közötti ok – okozati összefüggések	Tk.%6-57.o.	
39.	A nádas	A tanulmányi sétán látottak felelevenítése Milyen növények élnek a nádasban? A tankönyv képeinek elemzése A nád és a gyékény jellemző tulajdonságai (szárak vizsgálata), szerepük a vizek életében, felhasználásuk	A nád és a gyékény testfelépítése és a vízi életmódhoz való alkalmazkodás közötti összefüggések A növények testfelépítése és felhasználásuk közötti összefüggések	Tk.:58-59.o.	

40-41.	Virágos növények a vízen, vízparton	Néhány virágos növény felismerése a tankönyv képei és az interaktív tananyag szemléltető része alapján	– Természettudományos kompetencia	Tk.:60-61.o.	Fotók, képek gyűjtése újságokból, táblókészítés Szeretési szívszedhető virág modell
42.	A virágok titkai	Versek a virágokról Mit jelentenek életünkben a virágok? Mi a szerepe a virágoknak a növények életében? Szeretési virágmodell megvizsgálása Különböző virágok vizsgálata csoportmunkában, részeik megnevezése Dalok, rajzok, művészeti alkotások, érdekességek a virágokról	Eszztétikai művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése Az időjárás hatása a virágnyílásra (virágóra) Lényegkiemelés, következtetés A virág ajándékozásának kultúrája	Tk.:62.o.	

43.	Rovarok a vízben, vízparton	Saját élmények, tapasztalatok elmondása A rovarok jellemzőinek felelevenítése, testtájaik megnevezése Rovarok a vízben, vízparton: dalos szúnyog, molnárpóloska, közönséges keringőbogár, szitakötő Az óriás szitakötő jellemző tulajdonságainak megismerése	– Természettudományos kompet. – Szociális kompet.: „Nemszeretem állatok” megismerése, elfogadása Hatékony, önálló tanulás, az eddig megszerzett tudás alkalmazása, bővítése sokféle információforrás alapján Kreatív nyelvhasználat, tantárgyi szókincs fejlesztése– Természettudományos kompetencia	Videó Tk.: 63.o.	
44-45.	Hazai halaink	Élménybeszámolók Kinek van akváriuma? Ki szokott horgászni? A halak testfelépítésének vizsgálata, testrészek megnevezése Milyen testrészüket utal a vízi életmódra? A ponty, csuka,	A halak élőhelye, életmódja, testfelépítése, táplálkozása közötti összefüggések Milyen összefüggés van a halak, halfajok száma és a vizek tisztasága között? Vizuális emlékezet fejlesztése	Tk.: 64.-65.o.	Interaktív tananyag, vagy folyadékos szertári modell és hal csontváz

		kárász jellemzői Miért egészséges a halfogyasztás?			
46.	Békák	Mesék, versek olvasása békákról, saját tapasztalatok elmondása. Karmos békák megfigyelése az akváriumban. A békák mozgásának utánzása. A békák testfelépítése és fejlődési szakaszaik a tankönyv ábráinak és fotóinak segítségével. Beszélgetés a szeretettükről, védelmükről	– Anyanyelvi kommunikáció: vitakészség, érvelés. – Természettudományos kompet. – Hatékony, önálló tanulás: képi információ- ók feldolgozása. – Szociális kompet.: nem a szépség a legfontosabb	Tk.: 66-67.o.	Interaktív tananyag vagy videofilm a békákról
47-48.	A madarokról Csodálatos madárvilág	Olvasás a tankönyvből a madarak őseiről, jellemző tulajdonságaikról, a vízimadarak jellemzőiről. Interaktív feladatok megoldása. A madarak mozgásának	– Hatékony, önálló tanulás: olvasás, szö- vegértés	videó Tk.68-69..o.	Látogatás a Nemzeti Parkba

		utánzása Videofilm megtekintése, képek a madarokról Dalok, versek a madarokról Az erdei és a vízközelben élő, vagy táplálkozó madarak testfelépítésének összehasonlítása Az úszómadarak és a gázlómadarak testfelépítésének összehasonlítása A tőkés réce, a fehér gólya és a magykócsag jellemző tulajdonságainak megismerése a tankönyv és több információforrás segítségével Madárvédelem	A környezet változása, és az emberi beavatkozás hatása a madarak életére Néhány – a madarak védelmével kapcsolatos szabály megismerése Esztétikai művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése		
--	--	---	---	--	--

49-50.	Az emlősök	Testfelépítésük, szaporodásuk tulajdonságaik	– Természettudományos kompet.: ok-okozati összefüggések keresése: Miért fogytak meg ezek az állatok?	Tk.70-71.o.	
51-52.	Összefoglalás		differentiált feladatadás	Tk 72.o	
53.	Életjelenségek, életfeltételek	Megfigyelések, tapasztalatok elmondása a tanult információforrások segítségével. Mit jelent az évszakok változása az élőlények számára?	– Természettudományos kompet.: ok-okozati összefüggések feltárása: – Mi a következménye az egyes életfeltételek hiányának? – Kezdeményezőképeség fejl.: önálló tervezés, felkészülés az élő- lények gondozására		
54.	Az évszakok hatása az élőlényekre	Megfigyelések, tapasztalatok elmondása a tanult információforrások segítségével. Mit jelent az évszakok változása az élőlények számára?	– Természettudományos kompet. – Hatékony, önálló tanulás: információk feldolgozása	képek, könyvek	

55.	A vizek, vízpartok életközössége Összefoglalás		A vizek, vízpartok élővilágának megóvását befolyásoló tényezők: az időjárás, az emberi beavatkozás, a természet- és környezetvédelmi szabályok betartása	Tk.72.o.	
56.	Témazáró felmérés				
	MEGTART, HA MEGTARTOD				
57-59.	Tiszteld a múltat, és éltesd tovább! Ismerkedés a kalendáriummal	Saját élmények elmondása a családi ünnepek szokásairól Mit jelentenek az ünnepek életünkben? Mihez kötődnek? A tankönyvben olvasható hónapok jellemzőinek értelmezése Mi a hagyomány? (megfogalmazás a tankönyv segítségével) Az ünnepekre testben és lélekben készülődünk	A hagyományok ünneplése az évszázadok során változásokon megy át, de az alapvető tartalmuk megmarad A készülődés munkával jár, amelyben a gyerekek is részt vesznek Az ünnepeket, jeles napokat a kalendárium (naptár) segítségével számon tartjuk	Tk.:74-75.o.	Különféle naptárak, kalendáriumok

		Az ünnepi környezet és öltözék, az ünnephez méltó viselkedés megbeszélése Saját kalendárium készítése			
60-61.	Együtt élni a természettel	A tanult felszínformák felelevenítése Felszínformák és „ártér” modellezése terepasztalon Rajzos vagy szöveges táblácskák szerelése hurkapálcára, kitűzése a megfelelő helyre	A természeti környezet folyamatos átalakítása és a csapadék hiány közötti összefüggések Kölcsönhatás az emberek megélhetése, jövője, és az értékőrző tájgazdálkodás között	Tk.:78-79.o.	
62-63.	Az ártéri ház, és a porta	Személyes beszámolók skanzen, múzeum vagy tájház látogatásról Videofilmek, képek a régi falusi életmódról Szöveg olvasása, lényegkiemelés Hová építették az	Lényegkiemelő képesség fejlesztése Szociális, életviteli kompetenciák fejlesztése Környezettudatosságra nevelés	Tk.. 80-81.o.	A múzeum vagy tájház látogatása alkalmával gyűjtött anyagok

		emberek a házaikat? Milyen anyagokat használtak? Hogyan segítették egymást? Milyen állatok éltek a portán?			
64.-65.	Élet az ártereken	A tankönyv szövegének közös feldolgozása Hogyan éltek a családok az ártereken? A régen és ma élő gyerekek életének összehasonlítása A tankönyv képeinek elemzése Népdalok éneklése	Személyes kompetenciák fejlesztése: kreativitás, érzelmek Környezeti kompetenciák fejlesztése: együttélés a természettel, a természethez alkalmazkodó életmód, időbeosztás	Tk.:82-83.o.	.
66.	Az ártereken élő emberek patikája	A gyógynövények-ről tanultak felelevenítése Az orvosi kálmos, a fodormenta, a galagonya és a szeder néhány jellemző tulajdonságának megismerése,	A természetben fellelhető növények megismerésének fontossága, sokoldalú felhasználásuk A friss és a szárított fűszernövények illata, ízhatása közötti különbség felfedezése	Tk.: 84-85.o.	Könyvek Fűszerkert ültetése

		felismerésük (a tankönyv fotói alapján) Friss és szárított fűszernövények érzékszervi			
67.	Megismerni, megszeretni, megvédeni	Közös szövegfeldolgozás Hogyan tudja a Föld népességét megtartani a természeti környezet? Mi okozza a természet sebeit? Tabló készítés csoportmunkában a gyűjtött képekből Lokális és globális természet és környezetvéde-lem	Kezdeményező-képesség és vállalkozói kompetencia fejlesztése A lakóhelyen és környékén található pozitív és negatív példák feltérképezése Öröm és bánat térkép készítése (rajzos, szöveges)	Tk.:86-87.o.	
68.	Összefoglalás Megtart, ha megtartod	A témakör összefoglalása a tankönyv, a munkafüzet, a látott és gyűjtött anyagok segítségével	Minden gyerek és minden felnőtt tud valamit tenni a környezet védelme érdekében differenciált feladatadás	Tk.93.o.	

69.	Témazáró felmérés				
70-72.	Tanév végi ismétlések Mit tanultunk a 3. osztályban?				

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén	Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére. Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben. A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése. Képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására. A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül, és a hagyományok szerepének értelmezése a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében. Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint. Egy természetes életközösség bemutatása. Egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezése, az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartás ismerete. Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete. Informatikai és kommunikációs eszközök irányított használata az információkeresésben és a problémák megoldásában.
---	---

